

Zákaz vícelůžkových pokojů v domovech pro důchodce? Už nyní místa chybějí

[Zuzana Hronová](#)

Redaktorka

Česko Dnes 06:05 discussion 1

info

Asociace poskytovatelů sociálních služeb chce zakázat pokoje se třemi a více lůžky pro nedostatek soukromí a důstojnosti. Ilustrační foto

Asociace poskytovatelů sociálních služeb navrhuje zásadní změnu v oblasti ubytování v sociálních zařízeních. Od roku 2031 by měly být zakázány tří- a vícelůžkové pokoje, což má zajistit větší soukromí a důstojnost pro klienty. Iniciativa vyžaduje novelu zákona a finanční podporu pro modernizaci zařízení, aby se předešlo ohrožení dostupnosti a kvality služeb. Případný zákaz vícelůžkových pokojů by se totiž kryl se skokovým přibýváním seniorů.

[Asociace poskytovatelů sociálních služeb](#) (APSS ČR) vyzvala k zákazu tří- a vícelůžkových pokojů v [pobytových zařízeních sociálních služeb](#) od roku 2031. Šéf asociace Jiří Horecký uvedl, že jde o zásadní systémovou změnu, která by měla odpovídat moderním představám o soukromí, důstojnosti a individualizované péči.

Asociace proto navrhla, aby ministerstvo [práce](#) a sociálních věcí předložilo novelu zákona o sociálních službách, ve které by od 1. ledna 2031 byly tří- a vícelůžkové pokoje zakázány. Ministerstvo by mělo vytvořit specializovaný dotační titul na rekonstrukce a modernizace ubytovacích kapacit, aby přechod na vyšší standard neohrozil dostupnost služeb ani jejich finanční stabilitu. Poskytovatelé by se podle Horeckého měli dočkat také metodické a projektové podpory.

Češi stárnou a potřebují následnou péči. O lůžka přišla gynekologie či chirurgie

[Zdravotnictví](#)

Zákaz by se měl týkat domovů pro seniory, domovů se zvláštním režimem, domovů pro osoby se zdravotním postižením a dalších pobytových služeb. Od roku 2031 by měly být povoleny pouze pokoje jednolůžkové a dvoulůžkové.

Nový předseda [Unie sociálních služeb](#) Viktor Kubát v obecné rovině výzvu podporuje, zvýšení kvality a zaměření na lidskou důstojnost je podle něj cesta správným směrem. Vznese ale výhrady ke způsobu provedení. „Obávám se, zda přechodné období stačí. Je třeba si uvědomit, že v případě financování sociálních služeb takzvaně na lůžko mohou někteří poskytovatelé přijít o finanční prostředky a nebudou mít dostatečné [finance](#) na zajištění služeb,“ sdělil Deníku.cz. Podle něj je proto nutné změnit způsob financování tak, aby bylo předvídatelné a dlouhodobé. Upozornil také na to, že ne každý může stavebně rozšířit prostory nebo přistavět budovu.

Počty vícelůžkových pokojů

Počet pokojů se třemi a více lůžky klesl z 4 822 pokojů v roce 2014 na 3 318 pokojů v roce 2024, což představuje pokles o 31 procent. Nejvýraznější úbytek nastal u domovů pro osoby se zdravotním postižením, kde se počet těchto pokojů snížil o 1 110, tedy o 64 procent.

Zdroj: [Asociace poskytovatelů sociálních služeb](#)

Zákaz má přijít do doby demografické krize

Česko vstupuje do období rychlého stárnutí, které bude pokračovat nejméně do poloviny 40. let. Do roku 2031 bude pokračovat prudký nárůst seniorské skupiny a pokles počtu lidí v produktivním věku i dětí. Obzvláště rychle poroste skupina lidí ve věkové kategorii 85+ let, tedy jedinců, kteří nejvíce potřebují lůžkové sociální služby. V roce 2031 bude v Česku přibližně 300 tisíc lidí v tomto věku, tedy téměř o třetinu více než dnes. Tato skupina bude patřit k nejrychleji rostoucím částem populace. Další nárůst počtu seniorů přinese rok 2038, kdy začnou chodit do důchodu tzv. Husákovy děti. Počet pracujících naopak bude klesat, což bude znamenat nižší příjmy státu souběžně s větší zátěží na důchodový systém.

Statistika potvrzuje: Nejsou lidi. Nebude mít kdo vydělávat na budoucí důchodce

[Ekonomika](#)

Na dotaz, zda je tedy vhodné načasování této výzvy, jež bude znamenat vysoké investice a snížení kapacit, Horecký Deníku odpověděl, že v domovech pro seniory vícelůžkových pokojů ubývá a zbývá jich jen něco přes tři tisíce, více jich je v lůžkových službách pro zdravotně postižené. Demografickou krizi podle něj bude potřeba řešit i bez ohledu na tuto výzvu. „Formou podpory neformální péče, ambulantních, terénních či odlehčovacích služeb. A také pomocí nových technologií,“ vyjmenoval.

Podle Kubáta se změna podaří pouze tehdy, když se půjde postupnými kroky. „Tedy když navýšíme terénní služby, abychom mohli zajistit pobyt člověka tam, kde to má rad, v jeho přirozeném prostředí. Dále musíme změnit systém financování, aby zmenšením kapacity nedošlo k podfinancování poskytovatelů a vypsát nové dotační tituly na rekonstrukci, rozšíření kapacit a vybudování nových,“ uvedl.

Dnes sestry chodí k pacientům domů. Tuto péči brzy může omezit nedostatek peněz

[Zdravotnictví](#)

Skupina [Penta Hospitals](#) (jež má stejného vlastníka jako Deník.cz) provozuje 54 zařízení pobytových sociálních služeb Senevida, tři zařízení Senior Home.

Jak uvedl ředitel divize sociální a domácí péče Ivan Černovský, všechny nové domovy, které jejich skupina buduje, již těmto standardům vyhovují dnes. Změna by se týkala jen starších objektů, které převzali od jiných provozovatelů.

„Demografická křivka je neúprosná a další dekáda bude pro sociální systém skutečným testem odolnosti. Na první pohled se může zdát, že jakýkoliv zákaz či omezení stávajících kapacit jde proti logice věci. Klíčem k vyřešení tohoto požadavku je paralelní výstavba. Nemůžeme si dovolit zavřít staré kapacity dříve, než budou připraveny nové - ať už v podobě moderních domovů, nebo výrazně posílených terénních služeb. Pokud stát tento případný krok neprováže s investiční podporou a více se neotevře nestátním investorům a provozovatelům, pak skutečně riskujeme, že demografickou krizi prohloubíme. Tento krok tedy nesmí být vnímán jako izolovaný zákaz, ale jako poslední termín pro kompletní modernizaci sítě péče,“ popsal Deníku Černovský.

Takto stárne Česko:

	15-64 let	65-74 let	75-84 let	85+
2025 (projekce ČSÚ)	6 956 600	1 227 000	818 600	213 600
2031 (projekce ČSÚ)	6 839 900	1 146 500	952 300	300 900

[Zdroj: Projekce obyvatel ČSÚ](#)

Předpokládá nicméně, že navrhovaný zákaz tří a více lůžkových pokojů nebude mít zásadní dopad na ně ani na další poskytovatele pobytových sociálních služeb. „U většiny poskytovatelů se jedná o menší část kapacit, která se stejně v posledních letech transformovala,“ vysvětlil.

Řešit stárnutí populace pětিলůžkovými pokoji v domovech pro seniory by nikdo nechtěl, říká šéf poskytovatelů sociálních služeb

Asociace poskytovatelů sociálních služeb navrhuje od roku 2031 zákaz pokojů se třemi a více lůžky v pobytových sociálních službách. V té době ale bude postupně vrcholit demografická krize. V Česku budou výrazně stoupat věkové kategorie seniorů, a to zejména těch 80+ či 85+. „Demografickou krizi bude nutné řešit bez ohledu na tento posun v kvalitě,“ říká v rozhovoru pro Deník.cz šéf asociace Jiří Horecký.

Hořící pandemie demence se stárnutím lidí poroste. Jak ji včas odhalit a zbrzdit

[Zdravotnictví](#)

Již teď je [lůžek v sociálních službách nedostatek](#). Nezmenší vámi navrhované snížení počtu lůžek na pokojích ještě více kapacitu těchto zařízení?

Většina vícelůžkových pokojů je v domovech pro osoby se zdravotním postižením. Zde předpokládáme i nadále proces deinstitucionalizace a tím opouštění starých budov, zámků a podobně. V některých případech může zákaz tento proces i urychlit. Menší počet je pak v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem, kde někde dojde k rekonstrukci, restrukturalizaci v rámci budovy nebo ke snížení kapacity. Těch cest existuje více.

Jiří Horecký, prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb

Zákaz má platit od roku 2031, kdy má ještě strměji [stoupat počet Čechů v seniorním věku](#) oproti lidem v produktivním věku. Řeší se, kdo a kde se o ně bude starat. Nejde tento krok proti těmto snahám, které se snaží řešit demografickou krizi?

Možná bychom se na to mohli v kontextu této otázky podívat z opačného pohledu. Bude se zvyšovat počet lidí vyžadujících každodenní péči - tak to vyřešíme pokoji pro tři, čtyři či pět lidí? Tam by asi nikdo skončit nechtěl. Domníváme se, že bychom mohli v roce 2031 konečně prohlásit, že patříme z hlediska kvality služeb do západní Evropy. Demografickou krizi bude nutné řešit bez ohledu na tento posun v kvalitě. Formou podpory neformální péče, ambulantních, terénních či odlehčovacích služeb. A také novými [technologiemi](#).

Máte představu o tom, kolik by vámi navrhované opatření stálo [peněz](#) a kdo a z čeho by to zaplatil?

Opatření není možné vyčíslit, protože těch řešení je více a většinou to bude zcela bez nákladů. Třeba odchodem klienta do komunitní služby, snížením kapacity a podobně. Náklady případně ponese zřizovatel či majitel, tedy ministerstvo práce a sociálních věcí, kraj, město, obec, soukromá společnost či nezisková organizace.